

Srednja šola za
gastronomijo in turizem
Ljubljana

Skrivnosti Savinjske doline: Od hmelja do alpskih vrhov

Seminarska naloga za tekmovanje turistični vodnik

Mentor: prof. Milenko Gajić

Avtor: David Čulibrk, 3. Tb

Kazalo

1 UVOD	3,4,5
2 NAČRT VODENJA PO ODSEKIH	6
2.1 ŽALEC – DOLINA ZELENEGA ZLATA	6
2.1.1 Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva	6
2.1.2 Fontana piv Zeleno zlato	6
2.2 CELJE – KNEŽJE MESTO	7
2.2.1 Stari grad Celje.....	7
2.2.2 Celeia – Mesto pod mestom	8
2.3 ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA	9
2.3.1 Logarska dolina in slap Rinka	9
3 TEHNIČNI NAČRT VODENJA	10
4 IZRAČUN CENE	11
5 VIRI IN LITERATURA	12

---

1 UVOD

Sem David Čulibrk, dijak 3. letnika Srednje šole za gostinstvo in turizem Ljubljana. V svoji seminarški nalogi predstavljam celovit načrt enodnevnega turističnega vodenja po Savinjski dolini. To regijo sem si izbral, ker sem jo že večkrat obiskal in bil nad njo zelo zadovoljen. Savinjska dolina je kulturno, zgodovinsko in naravno izjemno bogat del Slovenije, saj združuje vse od industrijskega Žalca in zgodovinskega Celja do naravnega bisera v Logarski dolini.

Namen naloge je pripraviti turistični produkt, ki bo obiskovalcem na interaktiven način predstavil kulturno dediščino, zgodovino in naravne lepote regije. Kot bodoči turistični vodnik želim poudariti pomen zgodb oziroma »storytellinga«, ki krajem vdihne življenje in obiskovalcem omogoči pristnejše doživetje. Poseben poudarek sem namenil tudi dostopnosti, saj je prodajna cena produkta oblikovana tako, da je dostopna širšemu krogu domačih in tujih gostov, obenem pa zagotavlja visoko kakovost storitev.

Sedaj pa sledi predstavitev zgodovine, kulinarike in znamenitosti posameznih destinacij, ki jih bomo obiskali.

Žalec – dolina zelenega zlata

Žalec je gospodarsko in kulturno središče Savinjske doline, ki je svojo prepoznavnost zgradilo predvsem na hmeljarstvu. Pridelava hmelja se je močno razvila v drugi polovici 19. stoletja, posebej po letu 1876, ko so v dolini začeli množično saditi kakovostne sorte hmelja. Zaradi odličnih podnebnih razmer je Savinjska dolina hitro postala eno najpomembnejših območij za pridelavo hmelja v Evropi, slovenski hmelj pa je postal cenjen po vsem svetu. Danes tradicijo predstavljata Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije in Fontana piv Zeleno zlato, kjer obiskovalci spoznajo zgodovino hmeljarstva ter okušajo lokalna piva. Poleg pivovarske kulture regija slovi tudi po domači kulinariki, saj turistične kmetije ponujajo savinjske mesnine, med, domače sire in tradicionalne jedi iz lokalnih sestavin.

Celje – mesto Celjskih grofov

Celje je eno najstarejših slovenskih mest, katerega zgodovina sega v rimske čase, ko je bila tu pomembna rimska naselbina Celeia. Rimljani so mesto razvili že v 1. stoletju našega štetja, zaradi bogastva in pomembne lege ob trgovskih poteh pa je dobilo naziv »drugi Rim«. Največji razcvet je Celje doživelo v času Celjskih grofov v 14. in 15. stoletju. Leta 1341 so postali grofje, leta 1436 pa jih je cesar Sigismund Luksemburški povzdignil med državne kneze Svetega rimskega cesarstva.

Med najpomembnejšimi osebami sta bila Herman II. Celjski, ki je rešil življenje ogrskemu kralju Sigismundu v bitki pri Nikopolju leta 1396, ter Friderik II. Celjski, znan po tragični ljubezenski zgodbi z Veroniko Deseniško. Njuna zgodba je povezana s Starim gradom Celje, največjim srednjeveškim gradom v Sloveniji, ki še danes simbolizira moč in vpliv Celjskih grofov. Po smrti zadnjega grofa Ulrika II. Celjskega leta 1456 je mogočna rodbina izumrla, njihova dediščina pa je ostala pomemben del slovenske zgodovine.

Logarska dolina – biser alpske narave

Zgornja Savinjska dolina je območje izjemne naravne lepote in bogate kulturne dediščine, kjer so ljudje stoletja živeli v tesnem stiku z naravo. Logarska dolina je nastala zaradi delovanja ledenikov v ledeni dobi in danes velja za eno najlepših alpskih ledeniških dolin v Evropi. Pomemben naravni simbol območja je Slap Rinka, visok približno 90 metrov, ki že desetletja privablja pohodnike in ljubitelje narave.

V preteklosti je bila dolina pomembna predvsem zaradi gozdarstva, planšarstva in živinoreje, domačini pa so razvili številne tradicionalne obrti in kulinarčne posebnosti. Najbolj znan lokalni izdelek je zgornje savinjski želodec – zaščitena sušena mesnina, ki dozoreva več mesecev na svežem gorskem zraku. Poleg tega regija slovi po domačih mlečnih izdelkih, ajdovih jedeh in medu, obiskovalce pa navdušujejo tudi številne planinske poti, panoramske ceste ter ohranjene alpske kmetije.

Slika 1: Logarska dolina

Slika 2: Hmelj v Žalcu

---

2 NAČRT VODENJA PO ODSEKIH

2.1 ŽALEC – DOLINA ZELENEGA ZLATA

Pot se začne v spodnjem delu Savinjske doline, kjer pogled najprej uide na visoke hmeljske žičnice. Žalec ni le mesto, ampak je simbol slovenske hmeljarske tradicije, ki nas postavlja na svetovni zemljevid pivovarstva.

2.1.1 Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva

Vodenje se začne v objektu stare hmeljske sušilnice. Vodnik gostom predstavi:

- **Zgodovino "mačkov":** Tako so imenovali obiralce hmelja, ki so v preteklosti ročno obirali storžke. Razložimo socialno dinamiko tistega časa, ko je bilo obiranje hmelja praznik druženja in pesmi.
- **Tehnološki proces:** Gostje si ogledajo orodja, sušilne peči in balirke. Poudarimo, da je slovenski hmelj (zlasti sorta Styrian Golding) izjemno cenjen v svetovni industriji piva.

2.1.2 Fontana piv Zeleno zlato

Sledi sprehod do mestnega parka, kjer stoji svetovna atrakcija.

- **Interpretacija:** Fontana ni "točilnica", ampak poklon hmeljarski dediščini. Vodnik razloži arhitekturno zasnovo, ki spominja na hmeljski storžek.
- **Degustacija:** Gostje s posebnimi vrčki s čipom preizkusijo piva lokalnih mikropivovarn. Vodnik pri vsakem vzorcu izpostavi uporabo različnih vrst hmelja in vpliv na aromo.

Slika 3: Fontana Piva

2.2 CELJE – KNEŽJE MESTO

Nadaljujemo v Celje, mesto, ki je v 14. in 15. stoletju krojilo usodo srednje Evrope.

2.2.1 Stari grad Celje

Na mogočnem gradu nad mestom vodnik oživi zgodovino Celjskih grofov:

- **Politična moč:** Razlaga o tem, kako so se majhni svobodni gospodje povzpeli do naziva državnih knezov.
- **Tragedija Friderika in Veronike:** Vodnik pripoveduje zgodbo o prepovedani ljubezni med Friderikom II. Celjskim in nizko plemiško Veroniko Deseniško. To je zgodba o gradu, zaprtju v stolp in prvem zabeleženem procesu proti čarovništvu na Slovenskem.
- **Razgled:** Z vrha Friderikovega stolpa pokažemo na sotesko reke Savinje in razložimo strateški pomen mesta.

Slika 4: Celjski grad

2.2.2 Celeia – Mesto pod mestom

V središču mesta obiščemo Knežji dvorec, kjer se nahaja največja antična najdba *in situ*.

- **Rimska pot:** Gostje se dobesedno sprehodijo po originalnih rimskih tlakovanih ulicah.
- **Zgodba o "Drugem Rimu":** Vodnik pojasni, zakaj je bila Celeia v rimskem času tako bogata in pomembna postojanka na poti proti Panoniji.

Slika 5: Rimska cesta pod današnjim celjem

2.3 ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA

Ko zapustimo Celje, se dolina začne ožiti, gore pa postajajo višje in bolj strme.

2.3.1 Logarska dolina in slap Rinka

Logarska dolina velja za eno najlepših ledeniških dolin v Evropi.

- **Interpretacija krajine:** Vodnik razloži nastanek doline v obliki črke U, kar je značilno za delovanje ledenika.
- **Slap Rinka:** Sledi lahek sprehod do 90-metrskega slapa. Pri Orlovem gnezdu vodnik predstavi pomen gornišva in ohranjanja neokrnjene narave.
- **Kulinarika:** Pred odhodom gostje spoznajo **Zgornjesavinjski želodec**. To je vrhunska sušena mesnina z zaščiteno geografsko označbo. Vodnik razloži specifičen proces zorenja v lesenih skrinjah in na gorskem zraku.

Slika 6: Hribovita Zgornja Savinjska dolina

---

3 TEHNIČNI NAČRT VODENJA

• Ura	• Lokacija	• Aktivnost
• 08:00	• Ljubljana / Celje	• Odhod: Zbor na parkirišču Dolgi most v Ljubljani
• 09:00 – 10:30	• Žalec	• Hmeljska dediščina: Ogled Ekomuzeja hmeljarstva in pivovarstva (Cesta Žalskega tabora 2) in degustacija na Fontani piv Zeleno zlato .
• 11:00 – 13:00	• Celje	• Zgodovinski dvojček: Najprej vzpon na Stari grad Celje (razgled), nato spust v center na ogled rimske Celeie – mesta pod mestom (Pokrajinski muzej).
• 13:30 – 15:00	• Luče	• Tradicionalno kosilo: Okrepčevalnica Logar
• 15:30 – 17:30	• Logarska dolina	• Alpska osvežitev: Vožnja do konca doline, kratek sprehod (15 min) do Slapa Rinka
• 18:00	• Logarska dolina	• Povratek: Odhod proti domu.

---

4 IZRAČUN CENE

Izračun temelji na skupini 20 oseb.

Postavka	Cena na osebo
Prevoz (avtobus/kombi)	16,00 €
Vstopnina Fontana piv (paket z vrčkom)	10,00 €
Vstopnina Stari grad Celje	6,00 €
Ekomuzej Žalec	5,00 €
Vstopnina Logarska dolina (eko taksa)	2,50 €
Tradicionalno kosilo (3 hodi)	20,00 €
Vodenje in organizacija	15,00 €
SKUPAJ LASTNA CENA	74,50 €
Marža in DDV (cca. 20%)	15,50 €
PRODAJNA CENA	90,00 €

---

5 VIRI IN LITERATURA

- Zavod za turizem, kulturo in šport Žalec (<http://www.turizem-zalec.si>).
- Zavod Celeia Celje – Stari grad Celje (<http://www.visitcelje.eu>).
- Logarska dolina d.o.o. – Krajinski park (<http://www.logarska-dolina.si>).
- Turistični portal Slovenia.info – Savinjska regija.
- Zgodovinski arhiv Celje – dokumentacija o Celjskih grofih.